

Września, 11 lipca 2022r.

Biuro Rady

Stanowisko

ws. „wniosku” Sołtysa wsi Marzenin-Kawęczyn z dn. 23.06.2022r.

W dniu 27 czerwca 2022r. w Starostwie Powiatowym we Wrześni Sołtys wsi Marzenin - Kawęczyn złożył pismo zatytułowane jako „Wniosek o przebudowę drogi powiatowej Sołtysa wsi Marzenin – Kawęczyn oraz skarga na działanie Starostwa Powiatowego we Wrześni”.

Odpowiadając na wątpliwości związane z wyborem trybu, w którym należy procedować ww. podanie wypada zauważyć, że skargi i wnioski rozpatrywane są na podstawie przepisów Działu VIII (art. 221 i nast.) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.) – dalej: „k.p.a.”. Nie ulega jednak wątpliwości, że o tym, czy pismo jest skargą lub wnioskiem, decyduje treść pisma, a nie jego forma zewnętrzna – art. 222 k.p.a.

Przedmiotem **skargi** może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw (art. 227 k.p.a.). Natomiast **wnioski** dotyczą w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności (art. 241 k.p.a.).

Jednocześnie, jeżeli pismo nie spełnia ustawowych przesłanek pozwalających zakwalifikować je jako jedną z ww. instytucji (skarga lub wniosek) adresat podania jest zobowiązany do jego rozpatrzenia odpowiednio w innym trybie. W praktyce administracyjnej często zdarza się bowiem mylne tytułowanie pism jako skarg czy wniosków, podczas gdy stanowią one petycje, których wnoszenie do organów władzy publicznej uregulowano w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) – dalej: „ustawa o petycjach”. W takim przypadku pismo pomimo błędnego tytułowania powinno zostać rozpatrzone na gruncie ustawy o petycjach zgodnie z dyspozycją wynikającą z jej art. 3.¹

Innymi słowy, aby prawidłowo rozpoznać rodzaj pisma należy kierować się jego treścią, która ostatecznie decyduje o tym czy jest to wniosek, skarga czy petycja. Chociaż rozróżnienie to nie zawsze jest łatwe, to jednak w piśmiennictwie przyjmuje się cechy, które są charakterystyczne dla poszczególnych pism. Przykładowo wniosek zawsze jest propozycją udoskonalenia, a skarga przejawem niezadowolenia. **Petycja** z kolei nie jest wnioskiem ani skargą i zwykle zawiera żądanie określonego działania. W petycji chodzi bowiem nie tylko o przedstawienie problemu, ale często również o wskazanie proponowanego sposobu jego rozwiązania. W konsekwencji za petycję uznaje się **indywidualne** lub zbiorowe **wystąpienie osoby fizycznej** lub innego podmiotu prawa **w interesie publicznym**, własnym lub innej

¹ Art. 3 ustawy o petycjach „O tym, czy pismo jest petycją, decyduje treść żądania, a nie jego forma zewnętrzna.”

osoby za jej zgodą, które nie mieści się wystarczająco w sformułowanych w k.p.a. definicjach skargi albo wniosku.²

Pomocne może być w tym kontekście uzasadnienie projektu ustawy o petycjach, w którym za petycję (w pojęciu językowym) uważa się oficjalne pismo skierowane do właściwego organu lub instytucji zawierające jakąś konkretną prośbę lub żądanie i – co może różnić je od wniosku – podpisane przez wiele osób. W ten sposób petycja może stać się wyrazem stanowiska lub woli tych osób, podczas gdy wniosek zasadniczo może mieć jednego lub niewielką liczbę wnioskodawców.

W konsekwencji, o tym, że dane wystąpienie jest petycją decyduje co do zasady podpisanie go przez odpowiednio dużą w stosunku do przedmiotu liczbę wnioskodawców. Co jednak w tym przypadku istotne, w praktyce samorządowej dopuszcza się również „jednoosobowe” petycje, jeżeli ich przedmiot dotyczy życia zbiorowego społeczności lokalnej albo wartości chronionych w imię dobra wspólnego. Z taką zaś sytuacją mamy do czynienia w niniejszym przypadku.

WNIOSKI:

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że treść podania nakazuje je zakwalifikować nie jako wniosek tylko petycję, dla której procedowania właściwy jest tryb uregulowany w ustawie o petycjach. Sołtys wsi Marzenin-Kawęczyn wystąpił bowiem o realizację projektu przebudowy odcinka drogi powiatowej nr 2947P w Miejscowości Marzenin wraz z budową chodnika wzdłuż wskazanej drogi. Wnoszący wskazuje konkretną propozycję działania w tej sprawie i jak sam podkreśla, czyni to „w interesie publicznym”, co przesądza o wystąpieniu przez niego z petycją. Jednocześnie pismo to nie spełnia znamion skargi, o której mowa w art. 227 k.p.a.

RADCA PRAWNY

Mikolaj Soberski

² Petycja jako instrument sprawnego rozwiązywania problemów społecznych w jednostkach samorządu terytorialnego – istotne różnice między wnioskiem i skargą, OE – 233, Kancelaria Senatu Biuro Analiz i Dokumentacji, Maj 2015.